

Sygn. akt III AUa 975/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda (spr.) SA Bogdan Świerk
Protokolant: st. prot. sądowy Maciej Mazuryk	

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2012 r. w Lublinie

sprawy W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu i ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji wnioskodawcy W. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 13 września 2012 r. sygn. akt VI U 609/12

oddala apelację.

III AUa 975/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił odwołania wnioskodawcy W. P. od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. stwierdzającej podleganie W. P. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym za okres od 21 listopada 2008 r. do 31 grudnia 2010 r. oraz od decyzji ustalającej wysokość podstawy wymiaru składek.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Wnioskodawca W. P. od dnia 15 listopada 2007 roku prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie wynajmu sprzętu budowlanego i burzącego z obsługą operatora - usługi koparką.

W dniu 21 listopada 2008 roku wnioskodawca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej nabył koparko - ładowarkę Białoruś (...) od firmy (...) sp. z o.o. w W.. W. P. świadczył usługi w ramach prowadzonej działalności na

podstawie umowy o dzieło z dnia 24 listopada 2008 roku i umowy z dnia 31 grudnia 2009 roku. W dniach 31 stycznia 2009 roku, 19, 26 i 28 lutego 2009 roku, 9 marca 2009 roku, 30 maja 2009 roku dokonywał zakupów paliwa i części.

W zeznaniu PIT-36 wnioskodawca w 2007 roku wykazał dochód z tytułu renty w wysokości 9.133,56 zł, za 2008 rok wykazał dochód z tytułu renty w wysokości 9.793,76 zł, za 2009 rok z tytułu renty w wysokości 10.430,40 zł i z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości 3.760 zł, za 2010 rok dochód z tytułu renty w wysokości 6.336,02 zł i z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości 3.600 zł oraz stratę w wysokości 870,31 zł. W. P. nie zgłaszał przerw w prowadzeniu działalności gospodarczej do Urzędu Skarbowego i ZUS-u i nie zawieszał działalności. Utrzymywał sprzęt w sprawności, aby móc świadczyć usługi.

Decyzją z dnia 31 sierpnia 2011 roku wykreślono z ewidencji działalności gospodarczej od dnia 31 sierpnia 2011 roku wpis dokonany pod numerem (...) dotyczący działalności gospodarczej zgłoszonej przez W. P..

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy nie uwzględnił odwołań. W ocenie Sądu twierdzenia wnioskodawcy, iż usługi świadczył tylko w okresie zimowym przeczą ujawnionym w sprawie dowodom. Do akt sprawy dołączono umowy o wykonywanie usługi odśnieżania dróg obejmujące okresy od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku oraz od 24 listopada 2008 roku do 30 marca 2009 roku. Ponadto, jak stwierdził sam wnioskodawca, przez cały czas sprzęt utrzymywał w gotowości i sprawności, aby móc przyjąć kolejne zlecenie. Dokonywał zakupu części i paliwa. Co roku składał oferty przetargowe na świadczenie usług w Urzędzie Gminy i (...) Służbie (...).

Sąd Okręgowy przywołał treść art. 6 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.), zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Art. 13 ust. 4 ww. oraz art. 12 ust. 1 ustawy stanowią, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy zważył, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy zależy przede wszystkim od wyjaśnienia, czy w okresie od 28 listopada 2008 roku do 31 grudnia 2010 roku W. P. prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu.

Zgodnie z treścią art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 roku Nr, 220 poz. 1447 ze zm.), działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa (...) wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Sąd Okręgowy przywołał poglądy Sądu Najwyższego, w świetle których faktyczne niewykonywanie działalności gospodarczej w czasie oczekiwania na kolejne zamówienia nie oznacza zaprzestania prowadzenia tej działalności i nie powoduje uchylecia obowiązku ubezpieczeniowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r. II UK 111/03 OSNP z 2003 r. Nr 17 wkładka, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2005 r. I UK 95/05 OSNP z 2006 r. Nr 19-20, poz. 311).

W ocenie Sądu Okręgowego szczególne znaczenie ma również cecha ciągłości prowadzonej działalności, obejmująca swoim zakresem zamiar powtarzalności określonych czynności celem osiągnięcia dochodu. Powyższy stan rzeczy rodzi po stronie prowadzącego działalność obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne, który trwa od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania. Jednocześnie działalność ta podlega obowiązkowemu zgłoszeniu organowi ewidencyjnemu, obejmującemu także zmiany stanu faktycznego i prawnego odnoszące się do przedsiębiorcy i wykonywanej przez niego działalności gospodarczej powstałe po dniu dokonania wpisu, w tym zgłaszanie przerw w prowadzeniu działalności. Zgodnie z art. 14a ust. 3 ustawy o

swobodzie działalności gospodarczej w brzmieniu obowiązującym od 31 marca 2009 roku (Dz. U. z 2009 r. Nr 18 poz. 97) zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następuje na wniosek przedsiębiorcy złożony na piśmie właściwemu organowi ewidencyjnemu.

W. P. nie zgłosił zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej organowi ewidencyjnemu. Co więcej przez cały okres składał kolejne oferty przetargowe, kupował części i paliwo, utrzymując w gotowości sprzęt. Wnioskodawca przez cały okres nie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne pozostawał w gotowości do wykonywania prowadzonej działalności gospodarczej, czyli był w stanie wykonać taką usługę, gdyby mu ją zlecono. Ponadto w okresie od 24 listopada 2008 roku do 30 marca 2009 roku i od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku był związany umowami. Zatem w ocenie Sądu, organ rentowy prawidłowo ustalił okres wykonywania działalności gospodarczej przyjmując jako datę początkowo dzień zakupu sprzętu, zaś za datę końcową upływ zawartej umowy z (...) Służbą Komunalną w P..

Sąd Okręgowy podkreślił, że przedsiębiorca rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej powinien liczyć się z koniecznością ponoszenia związanego z nią ryzyka gospodarczego. Dlatego też trudności związane z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne winny być uwzględniane przy prowadzeniu działalności, a nadto motywować do podejmowania działań zmierzających do pozyskania kontrahentów. Działalność gospodarcza nie może mieć charakteru przypadkowego. Prowadzenie działalności gospodarczej polega zarówno na stworzeniu odpowiednich warunków do jej wykonywania, składaniu ofert, oczekiwaniu na zamówienie, jak i na faktycznym wykonywaniu zleconej pracy.

Na tej podstawie Sąd, za organem rentowym, uznał, iż W. P. w okresie od 28 listopada 2008 roku do 31 grudnia 2010 roku prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. W ocenie Sądu organ rentowy prawidłowo ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Ustalenie to ma charakter porządkujący i ma na celu ustalenie w przyszłości konkretnej wysokości składek.

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołania.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- 1) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że w okresie od dnia 21 listopada 2008 r. do 31 grudnia 2010 r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i w tym okresie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, skoro faktycznie prowadził działalność i świadczył usługi od listopada 2008 r. do lipca 2010 r.;
- 2) naruszenie prawa materialnego polegające na wadliwym przyjęciu, że jako osoba mająca ustalone prawo do renty, której dochód nie przekracza 50% wysokości pobieranej renty był zobowiązany do zapłaty składek, skoro dodatkowo został błędnie pouczony przez pracownika organu rentowego.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie w całości odwołania ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Apelujący wywodził, że ustalenie, iż podlegał ubezpieczeniom społecznym za okres od 1 lipca 2008 r. do 31 grudnia 2010 r. jest błędne skoro organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wskazał, iż wykonywanie usług miało miejsce w okresie od listopada 2008 r. do lipca 2010r. Skarżący wskazał, iż faktycznie wykonywał usługi przez 4 miesiące 2008 roku i przez 4 miesiące 2009 roku.

Wnioskodawca podnosił nadto, że organ rentowy wprowadził go w błąd informując, że jako osoba pobierająca rentę, której dochód nie przewyższa kwoty 50% pobieranego świadczenia nie jest zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne.

Z tych wszystkich względów skarżący uznawał apelację za uzasadnioną.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji **Sąd Apelacyjny zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości zarówno ustalenia faktyczne jak i wywody dokonane przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Zarzut błędnych ustaleń Sądu jest bezzasadny. Bezspornym jest, że w dniu 15 listopada 2007 r. W. P. zarejestrował działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) a jako przedmiot działalności wskazał wynajem sprzętu budowlanego i burzącego z obsługą operatora. Wpis do ewidencji działalności gospodarczej został wykreślony z dniem 31 sierpnia 2011 r.

W dniu 21 listopada 2008 r. nabył koparko-ładowarkę i od tej daty był gotów do wykonywania usług w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Sąd Okręgowy dokonał analizy umów, w oparciu o które skarżący wykonywał usługi odśnieżania, ustalił też, że wnioskodawca każdego roku składał oferty przetargowe na świadczenie usług w Urzędzie Gminy w P. i (...) Służbie (...) w P..

Prawidłowo Sąd Okręgowy ustalił, iż przez cały sporny okres wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą, gdyż z jego zeznań wynika, iż w okresach gdy nie świadczył usług utrzymywał sprzęt w gotowości i sprawności aby przyjąć kolejne zlecenie. Tym samym Sąd Okręgowy nie poczynił błędnych ustaleń, gdyż prowadzenie działalności gospodarczej to nie tylko faktyczne wykonywanie usług ale również gotowość do podjęcia czynności w ramach działalności.

Zgodnie z treścią art. 2 cyt. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej - działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. O ciągłości działalności gospodarczej można mówić wtedy, gdy czynności nie są podejmowane jednorazowo, co nie oznacza, że mają być wykonywane bez przerwy. Istotny jest zamiar powtarzalności określonych czynności celem osiągnięcia dochodu (por. wyrok NSA W-wa z 28 kwietnia 2011 r. II OSK 333/11, LEX nr 992553). Bez wątplenia wnioskodawca miał zamiar wykonywać usługi koparko-ładowarką nie tylko w okresie zimowym, gdyż jak sam zeznał utrzymywał w sprzęt w sprawności aby świadczyć usługi, co miesiąc odliczał amortyzację koparki, nie zgłaszał „przerwy” w działalności gdyż liczył na zlecenia (zeznania wnioskodawcy k. 54v).

Sąd Apelacyjny podziela w pełni pogląd Sądu Najwyższego, cytowany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jak i pogląd, w świetle którego działalność gospodarcza ma być z założenia działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, zatem bez znaczenia dla charakteru takiej działalności są ewentualne przerwy w faktycznym wykonywaniu tej działalności, już po jej uruchomieniu (wyrok z dnia 4 stycznia 2008 r. I UK 208/07, LEX nr 442841).

Skoro wnioskodawca przez część roku wykonywał usługi a w pozostałym okresie był gotów do ich wykonania, gdyż oczekiwał na zlecenia i utrzymywał sprzęt w gotowości to oznacza, że prowadził działalność gospodarczą przez cały sporny okres.

Prowadzenie pozarolniczej działalności skutkuje podleganiem obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia jej rozpoczęcia do zakończenia – art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 13 pkt 4 cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Tym samym zasadnie Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego stwierdzającej podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie.

Zasadnie też Sąd Okręgowy oddalił odwołanie skarżącego od decyzji ustalającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Zgodnie z treścią art. 18a. ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 1 cyt. ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe osoby prowadzącej pozarolniczą działalność w okresie pierwszych 24

miesiący kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. Taka też podstawa została ustalona w przypadku wnioskodawcy.

Dodać należy, iż organ rentowy w zaskarżonych decyzjach nie wyliczył składek z tytułu prowadzonej działalności ani też nie zobowiązał wnioskodawcy do ich opłacania, zatem kwestionowanie składek jest w niniejszej sprawie bezprzedmiotowe. Sąd Okręgowy był zobowiązany skontrolować zasadność i legalność decyzji w zakresie ich rozstrzygnięcia, zatem nie mógł badać wysokości i obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, gdyż zaskarżone decyzje o powyższym nie rozstrzygają.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wyrok wydany przez Sąd Okręgowy jest prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami zaś apelacja wnioskodawcy jako bezzasadna podlega oddaleniu w trybie art. 385 k.p.c.